

щодо: тимчасової структури апарату ради та виконкому; передачі муніципальних коштів ЗСУ; управління комунальним майном (крім відчуження та довготривалої оренди); створення центрів надання безоплатної правової допомоги; благоустрою території; управління комунальними закладами.

Голова громади отримує право звільняти працівників місцевого самоврядування та брати на роботу без застосування конкурсних процедур (трудові права поновлюються протягом 30 днів після завершення воєнного стану). У разі створення військових адміністрацій в межах населеного пункту, орган місцевого самоврядування передає всі повноваження такій адміністрації.

За період воєнних дій у керівництва громади виникла проблема щодо забезпечення усіх підрозділів заробітною платою. Це відчули громади, які мають незначні надходження у місцевий бюджет. Багато приватних підприємств переїхали в інші міста. Відтак, раціональний розподіл коштів допоможе забезпечити кадри територіальних громад вчасною виплатою заробітної плати.

Значимо, що в багатьох територіальних громадах через значне збільшення населення за рахунок внутрішньо переміщених осіб доцільним є: вирішення питання транспортного сполучення; залучення фахівців для відновлення та налагодження харчової переробки; відновлення місцевої спроможності надання медичних послуг за рахунок залучення волонтерів, тимчасових переселенців з медичною освітою, надання необхідного обладнання; допомога громадам з надання можливості працевлаштування тимчасових переселенців відповідно до їх фахових навичок; передбачення додаткових субвенцій громадам для працевлаштування переселенців у бюджетних секторах; вирішення питання щодо зростаючої потреби у медиках, вчителях, надавачах побутових послуг тощо.

Окрім допомоги населенню, керівництво територіальних громад контролює процес роботи Добровольчого формування відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про основи національного спротиву». Добровольче формування територіальної громади – це воєнізований підрозділ, сформований на добровільній основі з громадян України, які проживають у межах території відповідної територіальної громади, який призначений для участі у підготовці та виконанні завдань територіальної оборони в межах території відповідної територіальної громади. Такі формування утворюються зборами ініціативної групи жителів територіальної громади (не менше п'яти

осіб) у присутності командира військової частини Сил територіальної оборони ЗСУ та уповноважених представників органу місцевого самоврядування відповідної територіальної громади. Відтак, будь-яке прийняте рішення голови територіальної громади потребує чіткості та виваженості.

Отже, доцільним є закласти передумови переходу від стратегії подолання ворога до стратегії відродження, а цей перехід відбуватиметься через забезпечення економічної і соціальної стійкості держави. В цьому контексті доцільно змінювати структуру зовнішньої допомоги Україні. Разом з гуманітарними вантажами – засоби забезпечення життєдіяльності територіальних громад, що підвищують їхню стійкість: від електричних генераторів, систем опалення та засобів зв'язку – до мінізаводів та мобільного виробничого обладнання. Саме в цій площині доцільно реалізувати програми фінансової допомоги Україні, які затверджено низкою країн та міжнародних організацій.

Таким чином, управління діяльністю територіальних громад в умовах воєнного стану має чіткі пріоритети – допомога армії та захист місцевого населення, що спільними зусиллями працівників органів місцевого самоврядування та жителів громад дає позитивні результати.

Список використаних джерел:

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 14.05.2022).
2. Про введення воєнного стану в Україні. Указ Президента України №64/2022 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення 15.05.2022).

Олег ШИПЕЛИК

здобувач освітньо-професійної програми

«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ

Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Руслан АВГУСТИН

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

Конституцією України гарантовано право на медичну допомогу як складову частину медичного обслуговування населення, для чого в Україні створено державні лікувальні заклади, скорочення мережі яких забороняється.

Відповідно, враховуючи соціально-політичну значущість та економічну вартість індивідуального та суспільного здоров'я, сфера медичного обслуговування населення вважається однією з найважливіших у сучасній державі. Бо саме кількісними і якісними показниками тривалості життя та рівня здоров'я населення, низкою інших показників соціальної політики відрізняються багаті й розвинуті держави світу від бідних і слабозрозумитих. Значення здоров'я людини визнають у світі настільки важливим, що цей показник входить до індексу людського розвитку – універсального показника рівня розвитку суспільства тієї чи іншої країни світу [1]. В умовах сьогодення особливого значення набувають формування та розбудова таких сфер медичного обслуговування населення, які б забезпечували задоволення зростаючих потреб населення в доступному і якісному медичному обслуговуванні населення, стримуючи при цьому стрімке зростання витрат на охорону здоров'я [2].

Таким чином, забезпечення медичного обслуговування населення є одним із фундаментальних пріоритетів розвитку сучасної держави та невід'ємною складовою державної політики охорони здоров'я України, спрямованої на зміцнення здоров'я нації. Процеси входження України до Європейського Союзу передбачають не тільки адаптацію та гармонізацію положень щодо медичного обслуговування населення на всіх етапах його життєвого циклу, але й необхідність наукового обґрунтування принципів забезпечення медичного обслуговування населення та підвищення його якості з урахуванням специфіки та особливостей розвитку науки і практики у секторі медичного обслуговування населення.

Щоб реалізувати права громадян України на медичне обслуговування, держава забезпечує доступність до найнеобхідніших профілактично лікувальних методів, захист громадян у разі заподіяння шкоди їх здоров'ю, а також встановлює пільги й гарантії окремим категоріям населення з метою якісного забезпечення їх медичним обслуговуванням у разі захворювання.

Державна політика у сфері медичного обслуговування населення спрямовується на підтримку наукових досліджень, створення та впровадження нових технологій, а також на створення умов для підвищення рівня здоров'я громадян України та поліпшення якості медичного обслуговування і медичної допомоги, збереження генофонду українського народу, відновлення і зміцнення

людського потенціалу держави, збереження та зміцнення здоров'я людини, організації національної системи охорони здоров'я відповідно до вимог Конституції України, основ законодавства України про охорону здоров'я, Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» та інших нормативно-правових актів.

Слід зазначити, що в XXI ст. світова спільнота у своїй соціальній політиці все більше зважає на міжсекторальну взаємодію держави, бізнесу та громадських об'єднань. Так, шляхом встановлення балансу між різними силами формуються цінності, встановлюються пріоритети, розподіляються ресурси в соціальній сфері. Одним із найпотужніших ресурсів у цьому процесі є сфера медичного обслуговування населення. Але, незважаючи на її особливу значущість, їй не приділяється належна увага з боку держави та суспільства в цілому [3].

Державна політика у сфері медичного обслуговування населення відіграє надзвичайно серйозну роль у суспільному житті, оскільки саме вона через збереження здоров'я нації визначається як важливий складник національної безпеки України. Саме вона покликана своєчасно виявляти назрілі проблеми розвитку суспільства, аналізувати їх, встановлювати причини виникнення, труднощі, суперечності та знаходити шляхи розв'язання цих проблем. Саме за допомогою державної політики у сфері медичного обслуговування населення приймаються державно-політичні рішення щодо медичного обслуговування населення, розробляється відповідний інструментарій, створюється механізм їх реалізації. Подальше вдосконалення системи медичного обслуговування населення України в нових соціально-економічних умовах нерозривно пов'язане із необхідністю підвищення дієвості державної політики у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Організація контролю якості медичної допомоги в закладах охорони здоров'я. URL: http://mtd.dec.gov.ua/images/doc/OKY_ZOZ.pdf
2. Августин Р. Конкурентоспроможність та основні поняття, що її характеризують. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені В. Гнатюка. Серія: Економіка*, 2007. №21. С. 39-44
3. Тарнавська Н. П., Демків І. О. Концептуальні положення моделі управління гнучкістю підприємства. *Бізнес інформ.* №2. 2017. с. 307-317.